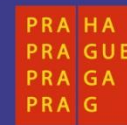

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA
KONKURENCESCHOPNOST

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Laparoskopické operace v urologii

K.Novák

PRAHA & EU

INVESTUJEME DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

*Materiálně technická základna pro výzkum v oblasti diagnostiky a léčby civilizačních a onkologických onemocnění a jejich závažných rizik ve VFN v Praze, reg. č.
CZ.2.16/3.1.00/24012*

Tab. 1 – Skóre nejčastějších laparoskopických výkonů dle technické obtížnosti, operačního rizika, stupně pozornosti (skóre 1–7) (dle Stolzenburga)

Operace	Technika	Riziko	Pozornost	Skóre	Obtížnost
Kryptorchismus (diagnostika)	1	1	1	3	L
Kryptorchismus (léčba)	2	2	2	4	L
Varikokéla	2	1	1	4	L
Resekce kortikální cysty ledviny	2	2	1	5	L
Resekce parapelvické cysty	2	3	2	7	LO
Ureterolitotomie	4	2	1–3	7–9	LO–SO
Parciální nefrektomie (benigní)	3	3	2–3	8	LO
Nefropexe	3	2	3	8	LO
Adrenalektomie (< 6 cm)	3	3	3	9	SO
Pánevní lymfadenektomie	2	3–4	3	8–9	SO
Kolposuspenze	4	2–3	3	10	SO
Sakrální kolpopexe	3–4	4–3	3	10	SO
Nefrektomie (benigní)	4	4	3	11	SO
Nefroureterektomie (tumor)	4	4	4	12	O
Adrenalektomie (> 6 cm)	4	4	4	12	O
Pyeloplastika (resekce, sutura)	6	3	4	13	O
Parciální nefrektomie (tumor)	5	4	5	15	VO
Radikální nefrektomie (T1)	4–5	4–5	4–5	12–15	VO
Retroperitoneální lymfadenektomie (staging)	5	6	6	17	VO
Donor – nefrektomie (živý dárce)	4	7	7	18	EO
Retroperitoneální lymfadenektomie (po chemoterapii)	5	7	7	19	EO
Radikální prostatektomie	7	5	6–7	18–19	EO

Skóre 1–7, celkové skóre vyjádřeno dle celkové obtížnosti.

L = lehká, LO = lehce obtížná, SO = středně obtížná, O = obtížná, VO = velmi obtížná, EO = extrémně obtížná

	2010	2011	2012	2013
EERP	49	81	78	80
ADE	31	21	32	23
Nefrektomie pro tumor	9	13	13	17
Resekce	10	3	10	33
PLP	6	10	8	7
Nefrektomie-afunkce	3	4	6	8
NUE lap	1	2	1	5
Tu retroperitonea	1	2	4	6
ostatní		8	4	20
celkem	110	144	156	199

u 153 pts.

Vývoj urologických laparoskopických operací

Rok + autor

1976 Cortesi
 1989 Schuessler
 1990 Winfield
 1991 Clayman
 1991 Coptcoat
 1991 Schuessler
 1992 Rassweiler
 1992 Hilbert
 1992 Parra
 1992 Kozminski

Laparoskopické operace

Diagnostika nehmatného varlete
 Pánevní lymfadenektomie
 Operace varikokély
 Nefrektomie
 Nefroureterektomie
 Radikální prostatektomie
 Adrenalektomie
 Retroperitoneální lymfadenektomie
 Cystektomie
 Ileum pouch

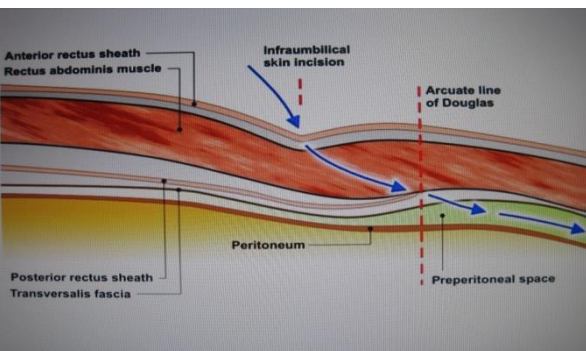
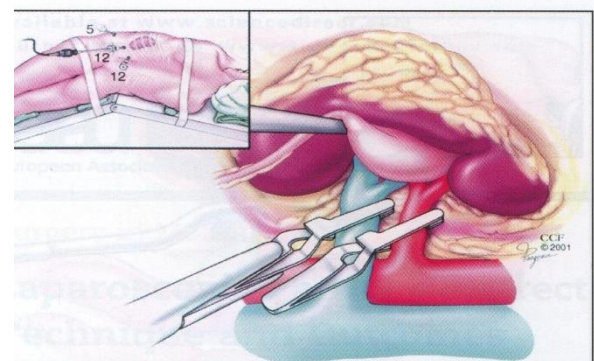
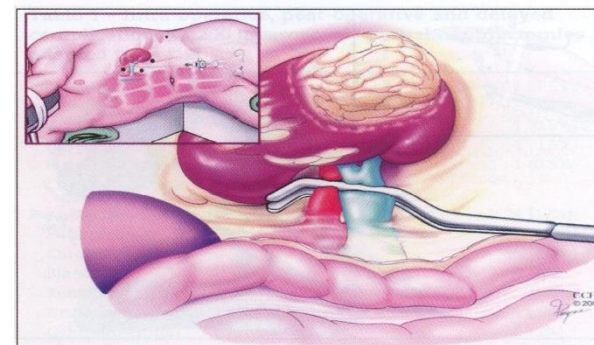
- miniinvazivita
- menší bolestivost, méně analgetik
- kratší rekonvalescence
- lepší kosmetický efekt

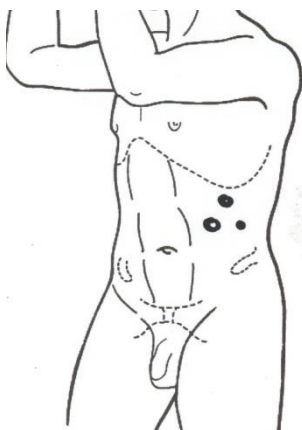
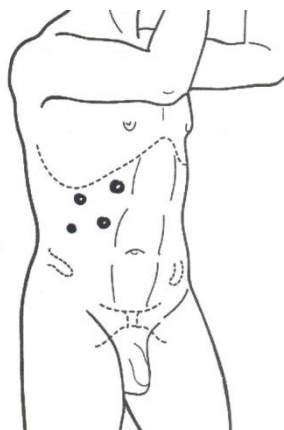
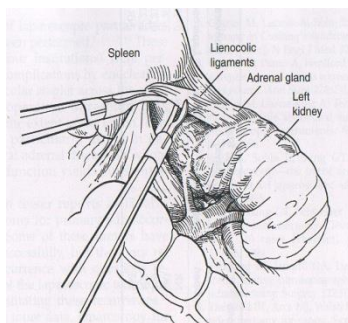
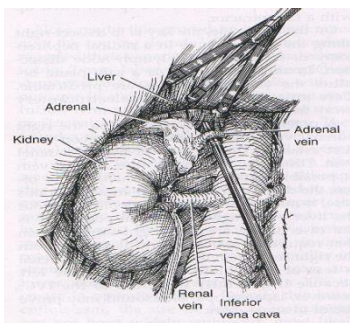

- „laparoskopický“ - tj. transperitoneální
- retroperitoneoskopický
resp. extraperitoneální

- funkční i afunkční tumory

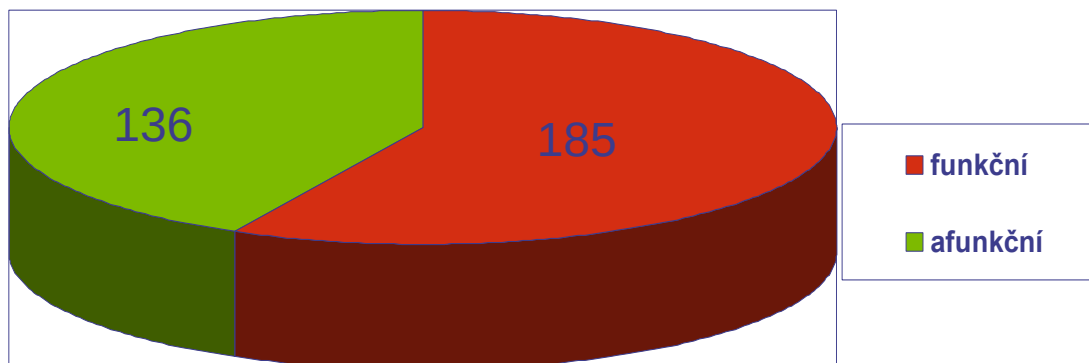

- funkční < 5 cm - vše!
- funkční > 5 cm (podle znaků malignity) .....?

- nefunkční > 5 cm (podle znaků malignity).....?
- nefunkční < 5 cm (podle nárůstu velikosti při sledování - CT, MRI)
- **jasná indikace i nefunkčních k operaci - > 5 cm.....u mladších pacientů velikost > 3 cm**

- **limit velikosti tumoru - zkušenosti chirurga !**
(aberantní cévy, vztah o okolním orgánům, operační čas atd.)

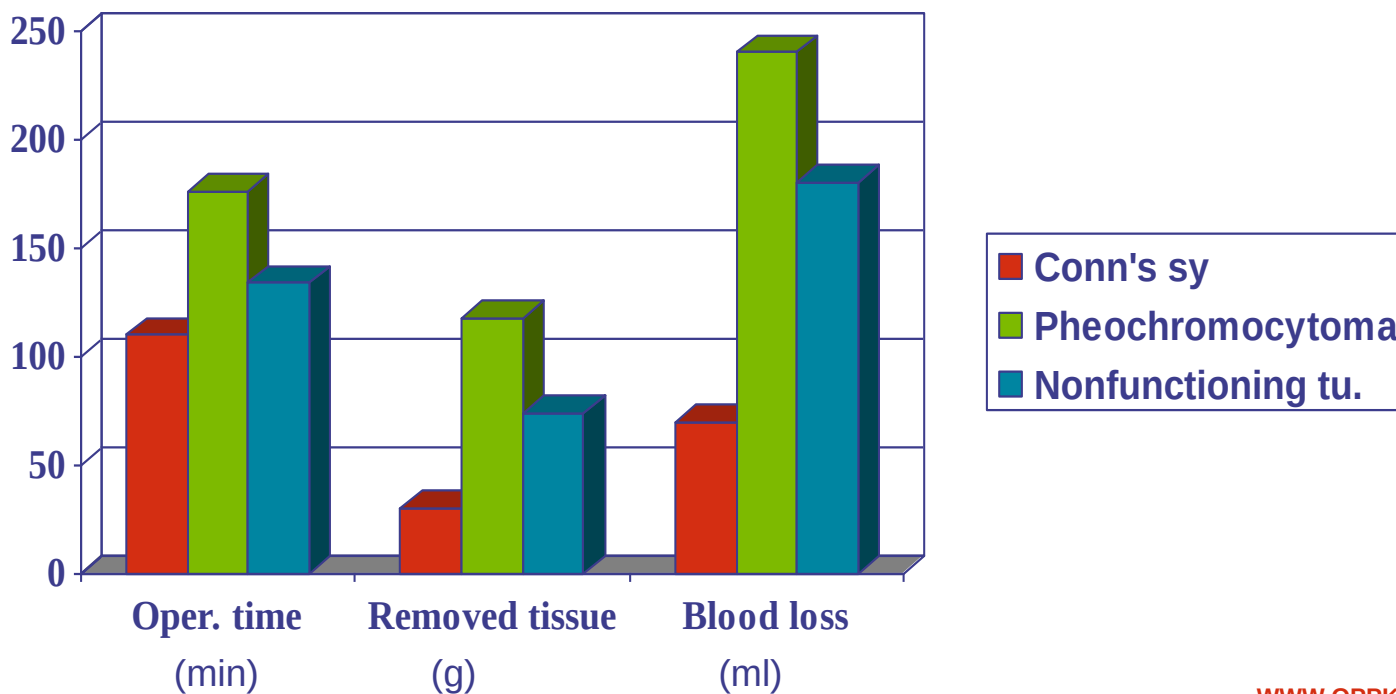
- nejčastější (70% LA)
- dobrý přehled rovin a nitrobřišních orgánů
- minimální manipulace – tj. feochromocytom!
- Nevýhody:
- srůsty – předchozí operace
- oboustranná LA – změna polohy pacienta

- 321 LA (10 oboustranně - 9 pts. v jedné době)
- 193 žen, 128 mužů
- 157 vpravo, 164 vlevo
- věk 21-77

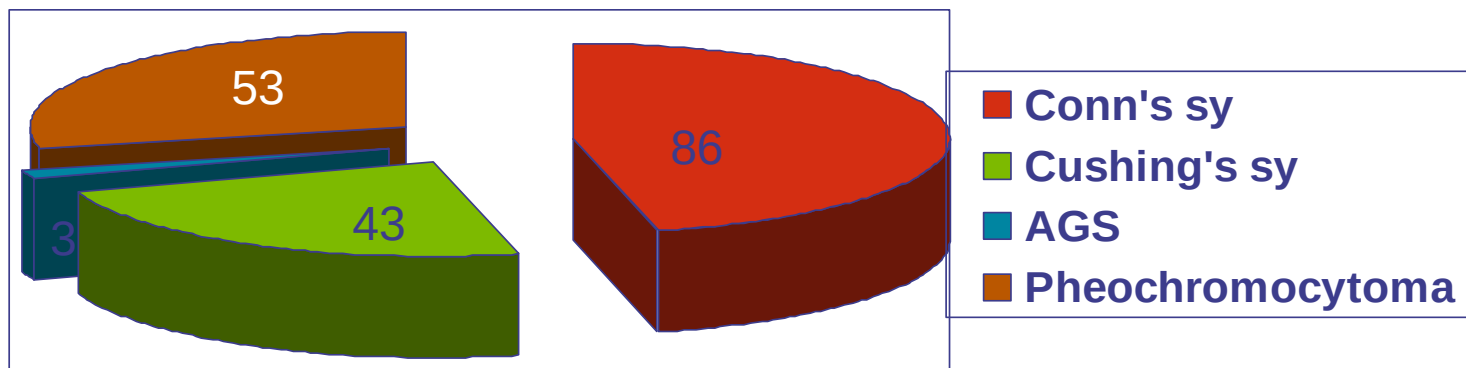

- odstraněná tkáň - 45 g (15 - 400 g)
- čas operace 30 - 420 min
- hospitalizace po operaci – 5 - 6 dnů (2 - 32 dnů) (posl. 49 pacientů 4,8 dne)

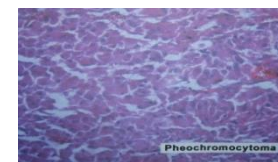
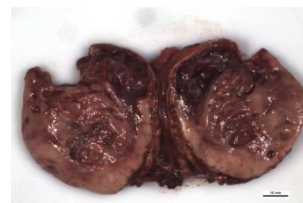

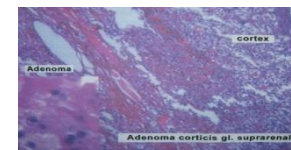
Funkční tumory n = 185

Feochromocytom
(CT, tkáň, histologie)

Adenom (Connův sy)
(CT, tkáň, histologie)

Hyperplázie

■ maligní histologický nález N = 27

adenoma	75
adenoma + cyst	1
haematoma	6
neurinoma	3
cyst, poshemorrhagic cyst	4
angiomyolipoma	1
haemangioma	1
adenoma + myelolipoma	1
myelolipoma	5
oncocyoma	4
normal adrenal gland + accessory spleen	1
ganglioneurolipoma	1
adenolipoma	3
ganglioneuroma	3
MALIGNANT:	
colorectal carcinoma	2
renal cell carcinoma (RCC)	20
nondifferentiated necrotizing carcinoma	1
haemangiosarcoma	1
thymic carcinoma	1
lung carcinoma	2
Total	136

RCC metastáza v
pravé nadledvině
(CT, tkáň)

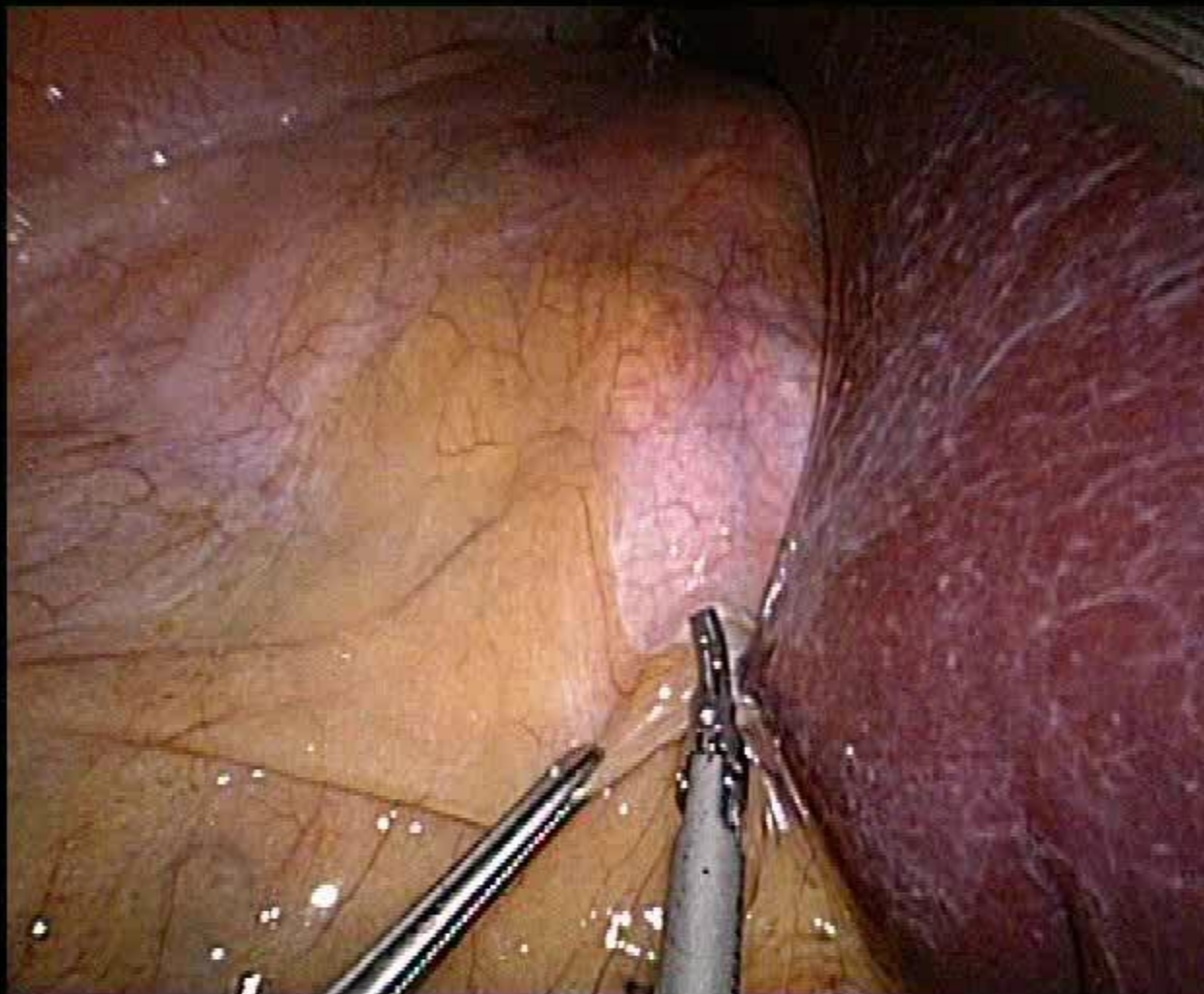

Krvácení do
nadledviny

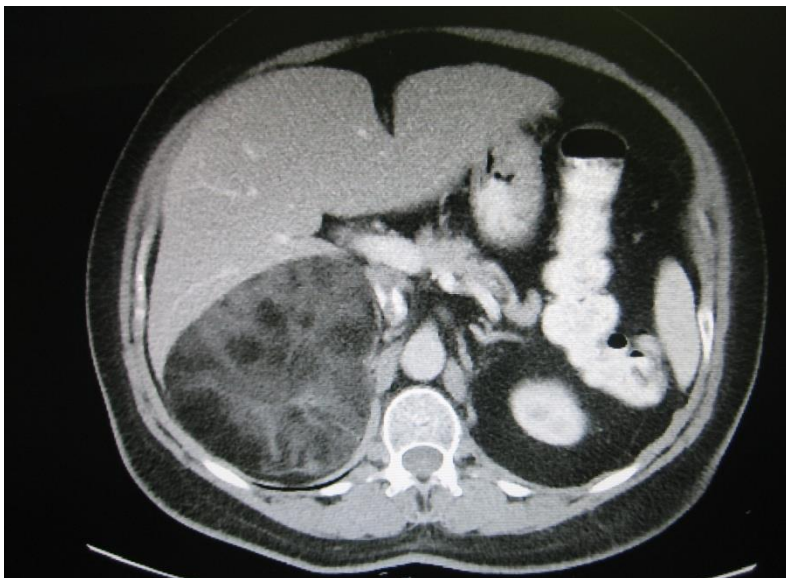

Posthemorrhagická
pseudocysta v levé
nadledvině
- CT (8 cm)

- LA bezpečná v léčbě benigních funkčních i nefunkčních tumorů
- LA je indikována u některých malignit nadledvin (známky invaze atd.)

1) odstranění ledviny - T1, T2

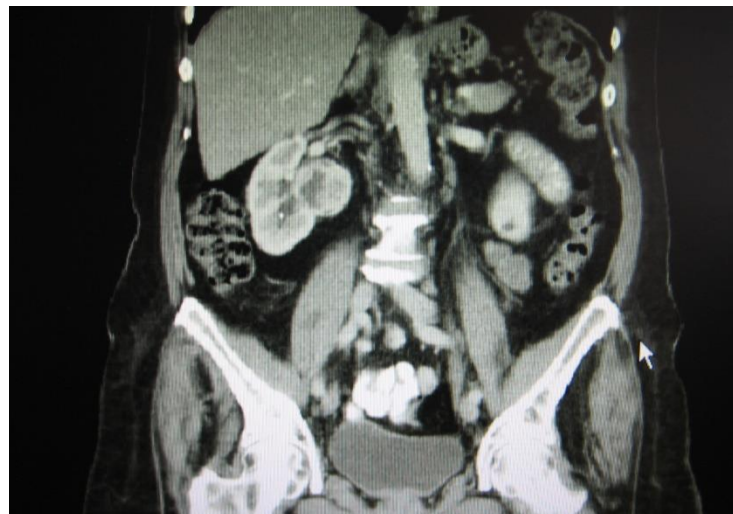
- laparoskopická nefrektomie - transperitoneální
- retroperitoneoskopicky

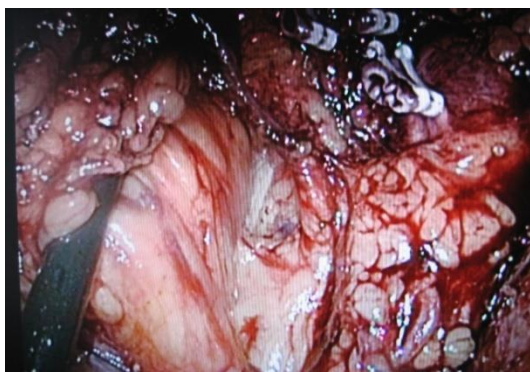
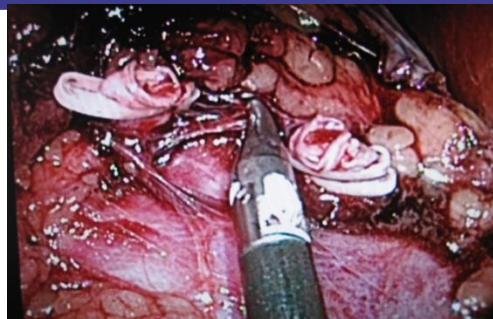
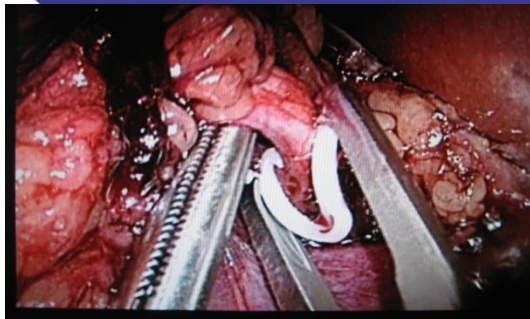
2) záchovná operace = NSS „nephron sparing surgery“ (<4-7cm) – T1a, T1b

- laparoskopická resekce ledviny (LRL) – T1a, T1b

- Výhody:
  - miniinvazivní - menší krevní ztráta, méně analgetik, kratší hospitalizace a rekonvalescence, kosmetický efekt
- finanční efekt - nepočítat jen chirurgický výkon!
- Tu kontrola tj. onkolog. výsledky - srovnatelné s RN – 5 leté CSS (92-98%)
- velikost tumoru - limit ???
- T1-2, T3 ???

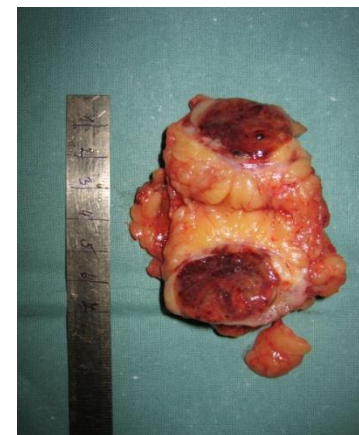

ošetření hilových cév

- Indikace a kontraindikace stejné jako u otevřené

Technické aspekty:

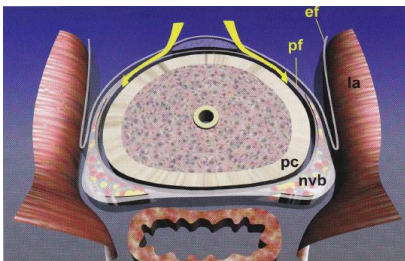
- Kontrola hilu
- Teplá ischemie < 20 min.
- Hypotermie (?)
- Resekce – za studena
- Hemostáza
- Sutura dutého systému
- Sutura parenchymu

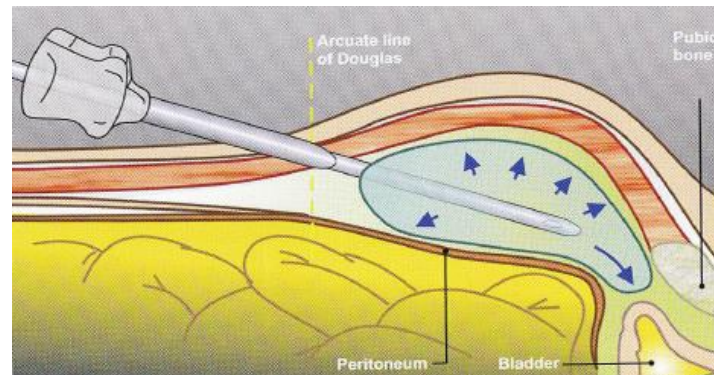

- Laparoskopická - výběrová, extrarenální tumory < 4 cm (7 cm)
- Otevřená - vícečetná resekce
- komplexní tumory

Img_5167.jpg

transperitoneální

extraperitoneální (EERP - endoskopická extraperitoneální radikální prostatektomie)

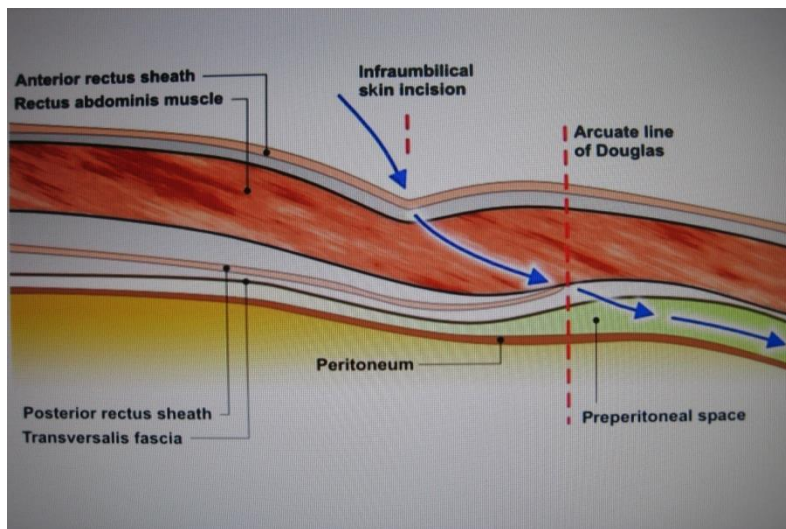
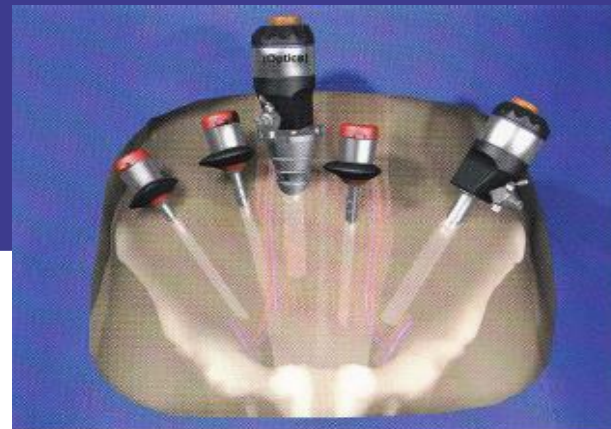
Výhody: Odpadají: - předchozí limity - tj. předchozí pánevní a abdominální operace
- potenciální intraperitoneální komplikace - poranění střeva, ileus, intraperitoneální krvácení, urinom, peritonitis, adheze - ileus atd.

Nevýhody: - learning curve

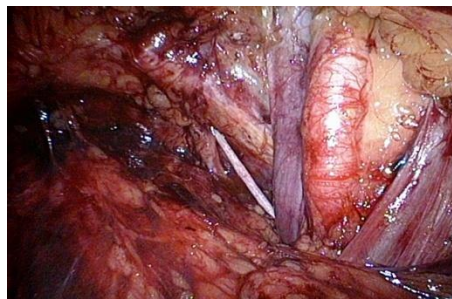
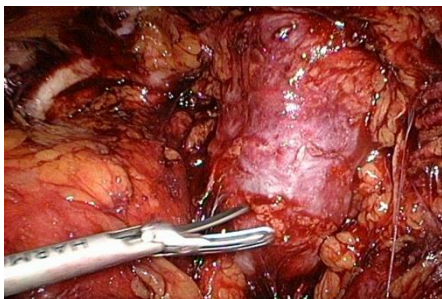

Metoda

- 4-5 portů (2x5 mm, 3x10 mm)
- antegrádní postup
- anastomóza - monokryl 2-0 pokračující steh
- dle indikace - pánevní (limitovaná) lymfadenektomie (PLAE)
- cystografie - u všech 7. den

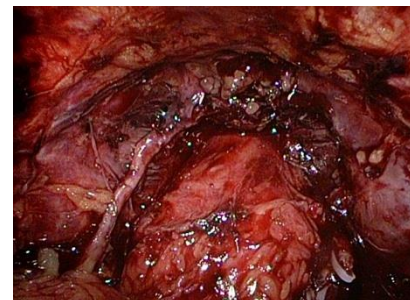
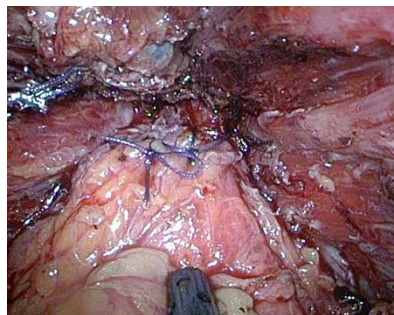
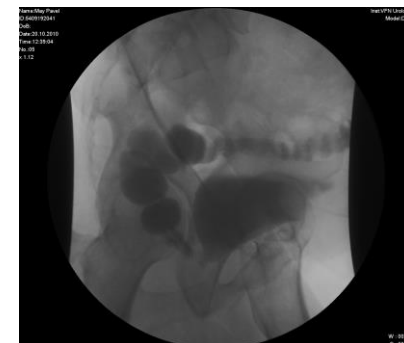

- od 2/2008 do 6/2013 .....300 EERP
- BMI až do 45 (BMI>30 .....67 pts)
- věk 50-77 (ø 64) let, PSA 0,71-34,9 (ø 8,1) ng/ml
- u 130 (43 %) provedena PLAE
- velikost prostaty 15-184 (ø 56) g.
- derivace cévkou 6-30 dní (do 10. dne včetně 220 (73%) pts.
- žádný výkon nebyl konvertován na otevřený

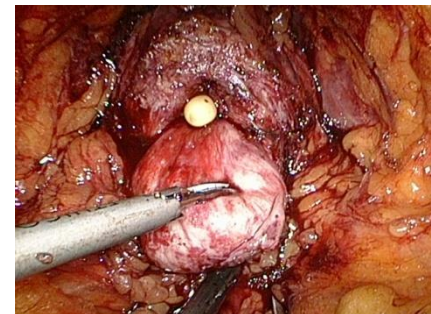
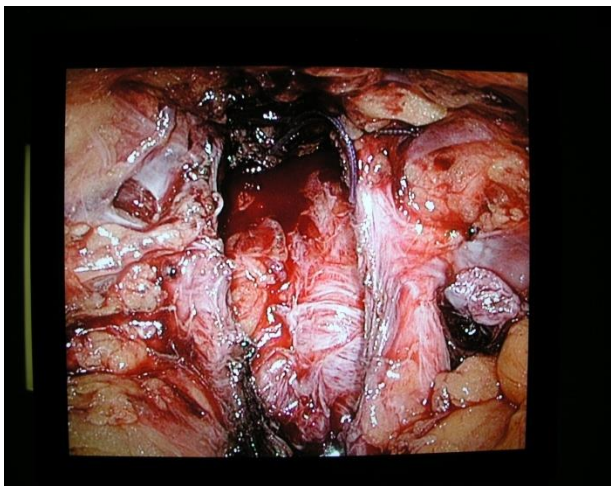
Skupina/počet pacientů	A/33	B/34	C/70	D/77	E/83
Období	2/2008-8/2009	9/2009-5/2010	6/2010-5/2011	6/2011-5/2012	6/2012-6/2013
Doba operace (min)	265 (191-399)	220 (165-310)	200 (100-270)	142 (82-226)	129 (70-230)
Krevní ztráta > 1000 ml	19 (53%)	6(18%)	3 (4%)	6 (8%)	2 (3%)
Transfuze krve	7x (1-7 j.)	-	-	-	1x (6 j.)
Operační revize	1x	-	-	-	1x

- Časné:
  - otevřená revize pro krvácení týž den - 2
  - peroperační perforace rekta, sutura - 4 (zhojení)
- Pozdní:
  - zhnisaný prevezikální hematom s pozdní revizí (3 týdny) a drenáží - 1
  - vesikorektální píštěl - 2 (epicystostomie, sigmoideostomie, pozdní rekonstrukce vč. uretroplastiky)
  - oboustranná přechodná nefrostomie pro edém ústí močovodů - 1
  - striktura anastomozy - 5 (1,7 %)

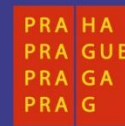
- **Funční - kontinence:**
- v intervalu 6 - 12 týdnů po operaci u 282 pacientů
  - dobrá kontinence (0-1 jistící vložka) 201 (71%)
- v intervalu 6-12 měsíců po operaci u 229 pacientů
  - dobrá kontinence (0-1 jistící vložka) 208 (91%)
- **Onkologické:**
- 83 (28%) pts. - lokálně pokročilý či generalizovaný CaP
(pT3a - 49, pT3b - 29, pT4 - 2, pT3a N+ - 1, pT3b N + - 2)
- nádorově pozitivní okraje - 49 (16,3%)...pT2 9,7% (21 pts.)
pT3 34,6% (28 pts.)

- možné u většiny urologických (lokalizovaných) tumorů
- výborné onkologické (a funkční - viz EERP) výsledky při menší invazivitě
- výsledky závislé na:
  - vybavení pracoviště
  - zkušenosti (!! výuková křivka, počet výkonů)

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA
KONKURENCESCHOPNOST

DĚKUJI ZA POZORNOST